

UZASADNIENIE

Sąd w oparciu o zgromadzony w sprawie i ujawniony w toku przewodu sądowego materiał dowodowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. K. prowadził jako osoba fizyczna działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa (...), której przedmiotem było prowadzenie sklepu spożywczo-monopolowego. Od dnia 02 stycznia 2012 r. A. K. miał podpisaną umowę o kompleksowe świadczenie usług księgowych z B. O., prowadzącą Biuro (...), której przedmiotem było m. in. sporządzanie wymaganych prawem deklaracji podatkowych. Na podstawie tej umowy B. O. na podstawie dokumentów przedkładanych jej przez A. K. sporządzała m. in. deklaracje podatkowe VAT-7, które następnie drogą elektroniczną składała do Drugiego Urzędu Skarbowego w G.. Z nieustalonych dokładnie przyczyn B. O., pomimo otrzymania od A. K. stosownej dokumentacji i sporządzenia deklaracji VAT-7 za wrzesień 2013 r., nie złożył skutecznie przedmiotowej deklaracji do Drugiego Urzędu Skarbowego w G. w ustawowym terminie, tj. do dnia 25 października 2013 r., i uczyniła to dopiero po ponagleniu przez ten Urząd w dniu 25 listopada 2013 r. Pomimo tego niezwłocznie po dokonaniu nieskutecznej próby złożenia przedmiotowej deklaracji w dniu 25 października 2013 r. poinformowała A. K. o wysokości podatku VAT, jaki należy wpłacić za wrzesień 2013 r., a pomimo uzyskania tej informacji A. K. nie dokonał wpłaty podatku w ustawowym terminie. W tym czasie z uwagi na powstanie w tym samym rejonie sklepów sieciowych o zbliżonym asortymencie spadały obroty w sklepie prowadzonym przez A. K. i ostatecznie w dniu 13 grudnia 2013 r. sklep ten przestał funkcjonować.

W ramach wskazanej wyżej działalności A. K. w okresie od 26 października 2013 r. do 27 stycznia 2014 r. uporczywie nie wpłacał w terminach ustawowych, wynikających z przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, na rachunek Drugiego Urzędu Skarbowego w G. należnego podatku od towarów i usług (...) za miesiące wrzesień, październik, listopad i grudzień 2013 r. Wysokość należnego podatku od towarów i usług za te miesiące wyniosła odpowiednio: za wrzesień 2013 r. 11.602,00 zł, za październik 2013 r. 5.359,00 zł, za listopad 2013 r. 6.818,00 zł i za grudzień 2013 r. 5.247,00 zł. Łączna wysokość niewpłaconego w ten sposób w terminie podatku wyniosła 29.026,00 zł. A. K. należnego podatku od towarów i usług za wskazane wyżej miesiące nie uregulował w żadnej części aż do momentu zamknięcia przewodu sądowego w niniejszej sprawie.

/Dowód: wyjaśnienia oskarżonego A. K. k. 47-48, 131; zeznania świadka B. O. k. 55v.-56, 153-154; kopia umowy o świadczenie usług księgowych k. 58-61; pisemne zawiadomienia o wykroczeniach skarbowych k. 1, 85; kopie deklaracji podatkowych VAT-7 k. 2, 86-95; informacje o stanie zaległości podatkowych k. 14, 66, 128, 148/

Oskarżyciel publiczny Drugi Urząd Skarbowy w G. oskarżył A. K. o to, że w okresie od dnia 26.10.2013 r. do dnia 27.01.2014 r. w G., wbrew art. 103 ustawy z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 r. Nr 54, poz. 535 z późn. zm.) uporczywie nie wpłacał w terminach ustawowych na rachunek Drugiego Urzędu Skarbowego w G. należnego podatku od towarów i usług za miesiące: wrzesień, październik, listopad i grudzień 2013 r. w wysokości 29.026 zł, tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks.

/Akt oskarżenia k. 144-145/

Oskarżony A. K. jest żonaty, ma dwoje dorosłych dzieci, nikt nie pozostaje na jego utrzymaniu. Posiada wykształcenie średnie, jego zawód wyuczony to technik mechanik, aktualnie nie posiada stałej pracy i utrzymuje się z prac dorywczych. Nie posiada majątku. Odnośnie stanu zdrowia wskazuje problemy z prostatą, nerwicę serca, cukrzycę, nie leczył się psychiatrycznie ani odwykowo, nie deklaruje uzależnień. A. K. nie był dotychczas karany.

/Dowód: dane o oskarżonym k. 46; dane o karalności k. 136/

Oskarżony A. K. przesłuchany po raz pierwszy w toku postępowania przygotowawczego, po postawieniu mu zarzutu w przedmiocie niezłożenia w ustawowym terminie deklaracji podatkowej VAT-7 za wrzesień 2013 r. (zarzut ten

ostatecznie nie został objęty aktem oskarżenia), nie przyznał się do popełnienia przedmiotowego czynu, wskazując, że zlecił to księgowej B. O. na podstawie zawartej umowy i ona miała niezbędne dokumenty, które brała od niego co tydzień, aby wysłać tę deklarację w terminie. Dodał, że nie zna powodów niezłożenia tej deklaracji w terminie, gdyż nie miał jeszcze możliwości rozmowy z księgową na ten temat. Oskarżony wyjaśnił również, że podatek (w domyśle wynikający ze wspomnianej wyżej deklaracji) nie został jeszcze zapłacony, gdyż nie miał z czego go zapłacić. Przyznał jednak, że księgowa informowała go o wysokości wpłaty do (...) i wie, że było to powyżej 10.000 zł. Wskazał ponadto, że obecnie jest bez pracy, zaś działalność prowadził do 13 grudnia 2013 r.

Przesłuchany po raz drugi w toku postępowania przygotowawczego, już po postawieniu mu zarzutu objętego następnie aktem oskarżenia, oskarżony A. K. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że sądził, iż uda mu się poprowadzić interes, ale to co miał stracił, sklep spożywczo-monopolowy, który prowadził, już nie istnieje od 13 grudnia 2013 r., albowiem powstały Biedronki, L., Ż., była słaba sprzedaż i w zasadzie żadnego dochodu. Oskarżony dodał, że wie, iż podatek VAT jest od obrotu, ale nie potrafi tego wytłumaczyć.

/Dowód: wyjaśnienia oskarżonego A. K. k. 47-48, 131/

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu analiza zgromadzonego w sprawie i ujawnionego w toku przewodu sądowego materiału dowodowego prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż oskarżony A. K. dopuścił się popełnienia czynu zarzucanego mu w akcie oskarżenia.

Do powyższego wniosku Sąd doszedł po dokonaniu analizy całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Przedmiotowy materiał ogranicza się w istocie do wyjaśnień oskarżonego, który przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, zeznań świadka B. O. oraz dowodów w postaci dokumentów, które współgrają z wyjaśnieniami oskarżonego i zeznaniami świadka. W konsekwencji materiał dowodowy pozwalał na poczynienie jednoznacznych i nie budzących żadnych wątpliwości ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie w zakresie dotyczącym zarzucanego oskarżonemu czynu. W tym miejscu wskazać należy, iż dowodowe dokumenty zostały sporządzone przez upoważnione do tego osoby i we właściwej formie, ich autentyczność nie budzi wątpliwości Sądu, nie była również kwestionowana przez strony. W związku z tym należy je uznać za w pełni wartościowy materiał dowodowy.

Okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy wynikają z dowodów dokumentarnych w postaci kopii deklaracji podatkowych VAT-7 (k. 2, 86-95), pisemnego zawiadomienia o wykroczeniu skarbowym (k. 85, drugie z takich zawiadomień, znajdujące się na k. 1, dotyczy wspomnianego już czynu polegającego na niezłożeniu w terminie deklaracji podatkowej, nieobjętego aktem oskarżenia) oraz informacji o stanie zaległości podatkowych (k. 14, 66, 128, 148). Na podstawie wymienionych dokumentów Sąd ustalił wysokość zobowiązań podatkowych oskarżonego A. K. w zakresie dotyczącym podatku od towarów i usług za okresy wskazane w zarzucie, to, iż należności podatkowe w tym zakresie nie zostały przez oskarżonego uregulowane w terminach wynikających z przepisów prawa, jak również to, iż nie zostały one uregulowane również później, aż do momentu zamknięcia przewodu sądowego w niniejszej sprawie.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka B. O., osoby wykonującej usługi księgowe dla oskarżonego, uzupełnione kolejnym dowodem dokumentarnym w postaci kopii umowy o świadczenie usług księgowych (k. 58-61), również nie budzącym wątpliwości. Zeznania tego świadka w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy są jasne, logiczne i konsekwentne oraz współgrają z innymi dowodami. Świadek zeznawała przede wszystkim na okoliczności dotyczące wspomnianego wyżej, nieobjętego aktem oskarżenia czynu polegającego na niezłożeniu w terminie ustawowym deklaracji podatkowej VAT-7 za wrzesień 2013 r. Z zeznań świadka w tym zakresie wynika, że uzyskała ona od oskarżonego dokumenty niezbędne do złożenia przedmiotowej deklaracji i poczyniła próbę złożenia tej deklaracji w drodze elektronicznej, jednak z niejasnych dla świadka przyczyn próba ta okazała się nieskuteczna. Precyzyjne ustalenie tej kwestii nie ma jednak w ocenie Sądu istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Należy natomiast podkreślić, że z zeznań świadka, korespondujących w tych kwestiach z wyjaśnieniami oskarżonego, wynika z jednej strony, że niezłożenie w terminie ustawowym wspomnianej deklaracji wyniknęło z przyczyn

niezależnych od oskarżonego (stąd zapewne odstąpienie od zarzutu w tym przedmiocie przez oskarżyciela), z drugiej jednak, że po nieskutecznym złożeniu deklaracji świadek poinformowała niezwłocznie oskarżonego o kwocie podatku VAT, jaką należy wpłacić, czego oskarżony nie kwestionował. Wynika z tego, że problemy ze skutecznym terminowym złożeniem deklaracji VAT-7 za wrzesień 2013 r. nie mogą mieć znaczenia dla oceny zachowania oskarżonego polegającego na niewpłaceniu w ustawowym terminie podatku VAT za ten miesiąc, skoro otrzymał on informację o wysokości podatku, który powinien wpłacić, a pomimo to nie uczynił tego. Co więcej, nawet przy uwzględnieniu, że świadek B. O. nie była w stanie jednoznacznie wskazać, kiedy przekazała informację o wysokości podatku za ten miesiąc oskarżonemu, i tym samym przy założeniu, że mogło to nastąpić także po dacie określającej ustawy termin do wpłacenia podatku (aczkolwiek świadek raczej to wykluczała), należy mieć zdaniem Sądu na uwadze, że podatek ten nie został wpłacony aż do momentu zamknięcia przewodu sądowego w niniejszej sprawie. Tym samym wspomniana wątpliwość nie może wyłączać winy oskarżonego w omawianym zakresie, albowiem o takim wyłączeniu można byłoby mówić tylko wówczas, gdyby oskarżony wpłacił podatek wprawdzie po terminie, ale niezwłocznie po uzyskaniu wiedzy o jego wysokości od księgowej.

Za wiarygodne Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego A. K., albowiem co do zasady są one jasne, logiczne i współgrają z innymi dowodami. W związku z tym Sąd uwzględnił wyjaśnienia oskarżonego przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Podkreślić należy, iż oskarżony przyznał się do popełnienia czynu zarzucanego mu w niniejszym postępowaniu oraz nie kwestionował w żaden sposób okoliczności faktycznych wynikających z omówionych wyżej dokumentów w tym zakresie. Jak już wyżej wspomniano, oskarżony nie kwestionował, iż księgowa poinformowała go o wysokości podatku VAT za wrzesień 2013 r., brak również jakichkolwiek podstaw do uznania, aby oskarżony nie posiadał takiej wiedzy odnośnie podatku za pozostałe miesiące wskazane w zarzucie. Oskarżony tłumaczył natomiast to, dlaczego nie uregulował podatku VAT za te miesiące, tym, że nie miał z czego go zapłacić, że stracił pracę i z dniem 13 grudnia 2013 r. przestał prowadzić działalność gospodarczą, albowiem spadała sprzedaż i nie miał w zasadzie dochodu. Podkreślenia wymaga jednak, że oskarżony wprost przyznał, że podatek VAT jest podatkiem od obrotu, i przy uwzględnieniu tej okoliczności nie potrafił wytłumaczyć, dlaczego nie uregulował przedmiotowego podatku w zakresie objętym zarzutem w ustawowym terminie. Ta ostatnia okoliczność, o czym będzie jeszcze mowa, w ocenie Sądu prowadzi do wniosku, iż tłumaczenia oskarżonego przedstawione w jego wyjaśnieniach nie mogą prowadzić do wyłączenia jego winy czy uznania, że zarzucany mu czyn nie wypełnił znamion wykroczenia skarbowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że zebrany w toku postępowania materiał dowodowy pozwala na przypisanie oskarżonemu popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu. Sąd doprecyzował jedynie opis czynu poprzez wskazanie, iż oskarżony działał jako podatnik.

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości możliwość przypisania oskarżonemu winy w zakresie dotyczącym przypisanego mu czynu. W toku postępowania nie ujawniły się wątpliwości odnośnie stanu zdrowia psychicznego i poczytalności oskarżonego. Mając to na uwadze należy przyjąć, iż A. K. jako osoba dorosła i w pełni poczytalna z pewnością rozumiał znaczenie swojego czynu i miał możliwość pokierowania swoim postępowaniem w zakresie obejmującym przypisany mu czyn. Należy uznać, iż oskarżony niewątpliwie zdawał sobie również sprawę z bezprawności swojego zachowania, albowiem obowiązek terminowego regulowania należności podatkowych jest obowiązkiem powszechnie znanym. Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, iż oskarżony działał umyślnie, w formie zamiaru bezpośredniego, celowo i umyślnie nie wpłacając w terminach ustawowych na rzecz właściwego organu podatku od towarów i usług oraz chcąc tego.

Sąd podzielił stanowisko oskarżyciela odnośnie kwalifikacji prawnej czynu popełnionego przez oskarżonego, albowiem czyn ten należało zakwalifikować jako wykroczenia skarbowe z art. 57 § 1 kks.

Oskarżony A. K. jako podatnik niewątpliwie nie wpłacił w terminach ustawowych – zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm.) podatnicy są obowiązani, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania podatku za okresy miesięczne w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek urzędu skarbowego

– należnego podatku od towarów i usług za miesiące od września 2013 r. do grudnia 2013 r. na rachunek właściwego organu, którym był Drugi Urząd Skarbowy w G..

Zdaniem Sądu spełnione zostało również znamię uporczywego charakteru niewpłacania w terminie podatku od towarów i usług. O uporczywości należy mówić wówczas, gdy uchylanie się ma charakter powtarzalny lub utrzymujący się długo (takie znaczenie słowa „uporczywy” wynika ze Słownika języka polskiego), a przy tym zabarwiony ujemnie z powodu złej woli sprawcy, tj. gdy sprawca ignoruje swój obowiązek, pomimo że ma obiektywnie możliwość jego wykonania. Podkreślić należy również, iż nie można uznać za usprawiedliwiające opóźnienie w regulowaniu podatku VAT niezgromadzenie przez podatnika na czas środków finansowych na pokrycie podatku w terminie, skoro podatek od towarów i usług jest regulowany od konkretnych czynności (transakcji) i nie może być usprawiedliwione niewpłacanie w terminie podatku przez oskarżonego z powodu deklarowanego w wyjaśnieniach braku środków wynikającego z trudnej sytuacji materialnej i spadku obrotów sklepu, skoro jednocześnie oskarżony musiał posiadać środki finansowe na transakcje, które były podstawą opodatkowania. Brak również dowodów na to, aby oskarżony A. K. podejmował próby skorzystania z dopuszczalnych ulg przy wpłaceniu podatku (np. rozłożenia należności podatkowych na raty lub odroczenia terminu ich płatności) właśnie z uwagi na brak środków na terminowe wpłacenie podatku. Natomiast z wyjaśnień oskarżonego jedynie ogólnie wynika, że niewpłacenie podatku w terminie było spowodowane pogorszeniem się jego sytuacji materialnej i coraz mniejszymi obrotami prowadzonego przez niego sklepu, co doprowadziło zresztą do zakończenia działalności gospodarczej. Okoliczności te rzutowały jednak bezpośrednio również na wysokość podatku VAT, zaś skoro oskarżony dysponował środkami na przeprowadzenie opodatkowanych transakcji, to w ocenie Sądu jego obowiązkiem było zabezpieczenie również środków umożliwiających uregulowanie podatku VAT od tych transakcji, czego oskarżony nie uczynił. W konsekwencji ogólne okoliczności podane przez oskarżonego zdaniem Sądu nie są okolicznościami, które usprawiedliwiałyby omawiane zachowanie oskarżonego polegające na niewpłacaniu w terminie podatku.

Należy również zauważyć, że niewpłacanie przez oskarżonego podatku od towarów i usług w zakresie objętym zarzutem dotyczyło okresu obejmującego cztery miesiące, a więc niewątpliwie miało charakter powtarzalny i utrzymujący się długo, a w konsekwencji miało charakter uporczywy we wskazanym wyżej rozumieniu. Wynika to tym bardziej z okoliczności, iż oskarżony do dnia zamknięcia przewodu sądowego w niniejszej sprawie, pomimo upływu znacznego okresu, nie uiścił w żadnej części zaległości podatkowych wynikających z popełnienia przypisanego mu czynu.

Uznając oskarżonego A. K. za winnego popełnienia opisanego wyżej wykroczenia skarbowego kwalifikowanego z art. 57 § 1 kks Sąd na podstawie art. 57 § 1 kks w zw. z art. 48 § 1 i 4 kks wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 1.500 zł. W ocenie Sądu wymierzona oskarżonemu kara jest odpowiednia i stosownie do treści art. 12 § 2 kks oraz art. 13 § 1 kks jej dolegliwość nie przekracza stopnia winy oskarżonego i uwzględnia stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu oraz pozwoleń na osiągnięcie celów zapobiegawczych i wychowawczych w odniesieniu do oskarżonego, jak również na spełnienie potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

W tym miejscu wskazać należy, iż za przypisane oskarżonemu wykroczenie skarbowe możliwe było wymierzenie kwotowej kary grzywny w wysokości od jednej dziesiątej minimalnego wynagrodzenia do nawet dwudziestokrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia. Tak więc wymierzona oskarżonemu kara jest zdecydowanie bliższa dolnej ustawowej granicy możliwej do wymierzenia kary i nie sposób uznać jej za nadmiernie surową.

Jako okoliczność obciążającą przy określaniu sądowego wymiaru kary Sąd wziął pod uwagę okoliczność, iż niewpłacanie przez oskarżonego podatku miało charakter długotrwały w tym sensie, że przedmiotowe należności podatkowe nie zostały przez oskarżonego uregulowane aż do daty zamknięcia przewodu sądowego w niniejszej sprawie, co ma znaczenie dla oceny ujemnych następstw przedmiotowego czynu. W sprawie przeważają jednak zdaniem Sądu okoliczności łagodzące. Są nimi dotychczasowy tryb życia oskarżonego, w tym w szczególności jego niekaralność, przyznanie się oskarżonego do winy oraz stosunkowo nieznaczna łączna wysokość niewpłaconego przez oskarżonego podatku od towarów i usług.

Określając wysokość kary grzywny Sąd miał również na uwadze, stosownie do treści art. 48 ust. 4 kks, stosunki majątkowe i rodzinne oskarżonego, który nie posiada majątku, aktualnie nie posiada stałej pracy i utrzymuje się z prac dorywczych. W ocenie Sądu okoliczności te oraz wskazane wyżej okoliczności łagodzące uwzględnione przy określaniu sądowego wymiaru kary przemawiały za wymierzeniem oskarżonemu za przypisane mu wykroczenie skarbowe kary grzywny w wysokości niższej niż wnioskowana przez oskarżyciela kara grzywny w wysokości 3.000 zł.

Sąd orzekł również o kosztach procesu i wobec wydania wyroku skazującego na podstawie art. 113 § 1 kks w zw. z art. 626 § 1 kpk i art. 627 kpk zasądził od oskarżonego A. K. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 220 zł tytułem kosztów sądowych, w tym opłatę w kwocie 150 zł (wysokość opłaty wynika z treści art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych). Na pozostałą część kosztów sądowych składają się wydatki poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa z tytułu tzw. ryczałtu pocztowego oraz opłat za uzyskanie danych o karalności oskarżonego.

SSR Andrzej Haliński